

REFERAT Ældrerådet d. 02-04-2025

Mødedato Onsdag d. 02. april 2025 kl. 10:00

Mødested Forvaltningschefens kontor

Indholdsfortegnelse

Orientering fra formanden.....	3
Orientering fra Ældre- og Sundhedsforvaltningen.....	4
KL undersøgelse af sundheds- og ældreområdet - Det nære sundhedsvæsen.....	5
Orientering om projekt omkring om- og nybyggeri Læsø Plejehjem og Poppelhaven.....	8

Punkt 1: Orientering fra formanden

00.22.00-P35-9-22

Sagsfremstilling

Formanden orienterer om nye temaer og aktualiteter siden sidste ordinære møde i Ældrerådet.

Kompetence

Ældrerådet

Indstilling

Forvaltningschef for Ældre og Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning. Næste møde flyttes til Læsø Plejehjem, hvor plejehjemslederen orienterer om arbejdet og kulturen i huset.

Punkt 2: Orientering fra Ældre- og Sundhedsforvaltningen

00.22.00-P35-9-22

Sagsfremstilling

Forvaltningschefen orienterer om aktuelle sager og temaer siden sidste ordinære møde i Ældrerådet.

Kompetence

Ældrerådet

Indstilling

Forvaltningschef for Ældre og Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Punkt 3: KL undersøgelse af sundheds- og ældreområdet - Det nære sundhedsvæsen

29.30.00-A00-1-25

Sagsfremstilling

KL har siden 2012 gennemført en årlig spørgeskemaundersøgelse om sundhedsområdet og ældreområdet blandt kommunerne. Data fra undersøgelsen bliver anvendt til at følge og dokumentere udviklingen af det nære sundhedsvæsen samt KL's løbende interessevaretagelse. Data på nogle områder indrapporteres også til Sundhedsministeriet. Data kan ligeledes anvendes i en drøftelse af udviklingen i det nære sundhedsvæsen i den enkelte kommune, i sundhedsklyngerne og i KKR.

Nærværende undersøgelse er fra undersøgelsen foretaget i efteråret 2024. Sammendrag af undersøgelsens resultater viser, at:

Sundhedspleje

Næsten halvdelen af kommunerne har den samme niveaudeling som i svangeromsorgen (niveau 1, 2, 3 og 4), mens 31 pct. af kommunerne bruger en anden model. 20 pct. af kommunerne arbejder ikke med niveaudeling i sundhedsplejen. Næsten alle kommuner foretager systematisk opsporing af fødselsdepression hos begge forældre, 86 kommuner. 67 pct. kommunerne har tilbud til fædre med fødselsdepression, mens 86 pct. har tilbud til mødre med fødselsdepression. 13 pct. af kommunerne har ikke tilbud til forældre med fødselsdepression. Frederikshavn Kommune varetager, på vegne af Læsø Kommune, sundhedsplejeopgaverne. Læsø Kommunes serviceniveau blev løftet for 2 år siden og er nu identisk med Frederikshavns på de fleste områder. Særligt tilbud i forbindelse med fødselsdepression er en succes.

Tandplejen

29 pct. af kommuner oplever i høj grad vanskeligheder med at besætte stillinger som tandplejere og tandlæger. For klinikassistenter rapporterer kun 4 pct. i høj grad vanskeligheder, mens 28 pct. slet ikke oplever problemer indenfor denne medarbejdergruppe. For specialtandlæger i ortodonti svarer 22 pct. i høj grad at have vanskeligheder med at besætte denne medarbejdergruppe. Dog har 48 pct. af kommunerne svaret "ved ikke" ud fra denne medarbejdergruppe. Socialtandpleje
De fleste kommuner varetager selv socialtandpleje-opgaven, nemlig 76 pct. Der er regionale forskelle. Det er mest udbredt i Region Hovedstaden (83 pct.), Midtjylland (84 pct.) og Nordjylland (91 pct.). I Region Sjælland (41 pct.) og Syddanmark (29 pct.) vælger en større andel at udlicite opgaven til private tilbud. De 76 kommuner der har etableret socialtandpleje, er opgaven organisatorisk forankret hos børne- og ungdomstandlægen i 74 pct. af tilfældene. Desuden er den placeret hos specialtandplejen i 47 pct., omsorgstandplejen i 49 pct., og 5 pct. har socialtandplejen som et selvstændigt tilbud. Ud af 76 kommunerne oplever 64 pct. af kommunerne ingen vanskeligheder med at rekruttere borgere i "skal"-målgruppen til socialtandplejen, mens 12 pct. angiver, at de i høj grad har udfordringer med rekrutteringen. For Læsø Kommune er det et stort problem at rekruttere tandlæge til den kommunale del. Igennem flere år har vi forsøgt at foretage generationsskifte og vi arbejder fortsat på en model. Den kommunale tandpleje på Læsø dækker såvel børne-, som omsorgs- og specialtandpleje.

Forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom

Næsten alle kommuner har forebyggelsestilbud til borgere med hjerte-kar-sygdom, KOL, Type-2-diabetes, muskelskeletlidelser og kræft. 47 pct. af kommunerne har tilbud til borgere med angst og depression. 49. pct. af kommunerne har generiske tilbud.

Langt størstedelen af kommunerne har forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom, som består af Sundhedsstyrelsens seks anbefalede elementer (afklarede samtale, sygdomsmestring, nikotinafvænnig, fysisk træning, ernæringsindsats og forebyggende samtale om alkohol).

95 ud af 98 kommuner differentierer tilrettelæggelsen af forebyggelsestilbud, f.eks. ved at tilbyde fysisk fremmøde eller digitale forløb. Omkring 30 pct. gør det altid, ofte eller en gang imellem. Region Midtjylland har den højeste andel af kommuner (58 %), der "en gang imellem" differentierer deres forebyggelsestilbud, mens i Region Sjælland og Syddanmark svarer ca. 40 pct. af kommunerne "ofte."

69 pct. af de kommuner, der differentierer deres tilbud (95 kommuner), baseres differentieringen af forebyggelsestilbud på personalets vurdering, mens 14 pct. anvender et screeningværktøj som grundlag.

Der er en nogenlunde ligelig fordeling blandt kommuner, der oplever udfordringer med at leve op til kvalitetsstandarder for at levere indsatser af høj kvalitet, herunder differentiering af forebyggelsestilbud.

Over halvdelen af kommunerne oplever, at samarbejdet med både almenpraksis og hospitalet vedrørende elektronisk henvisning til kommunale tilbud er uændret siden det sidste år.

Størstedelen af kommunerne er opmærksomme på KL's udspil "Fremtidens forebyggelse".

Næsten 30 pct. af kommunerne har angivet, at KL's udspil i nogen grad har ført til nye politiske overvejelser i kommunerne.

47 pct. af kommunerne arbejder i nogen grad på tværs af forvaltninger for at fremme sunde rammer for borgere, fx ved at fokusere på bedre adgang til natur eller rammer for bevægelse. 21 pct. af kommunerne arbejder i mindre grad på tværs af forvaltninger.

62 pct. af kommunerne mener, at de i høj grad har styrket deres fokus på at samarbejde med foreninger og civilsamfundet for at inkludere flere borgere i fællesskaber inden for kultur- og fritidsliv.

90 pct. af kommunerne har indført forbud mod rygning af tobaksprodukter på arbejdspladsen. Lidt over halvdelen har forbud mod rygning af tobak og nikotinprodukter i arbejdstiden. Ca. 40 pct. af kommunerne har henstillet til røg- og nikotinfri udearealer, hvor børn og unge færdes.

Knap 50 pct. af kommunerne har indført alkoholforbud på grundskoler. Region Midtjylland og Region Sjælland har flest kommuner med dette forbud, mens Region Hovedstaden og Region Nordjylland ligger lavere. Ca. 90 pct. af kommunerne har indført røg- og nikotinfri skoletid på grundskoler. 33 pct. af kommunerne har indført mobil- og skærmfri skoletid på alle grundskoler, mens ca. 50 pct. har det på nogle skoler.

Læsø Kommune har et generisk rehabiliteringstilbud til borgere med kronisk sygdom, for nuværende er målgruppe borgere med hjertekarsygdom, KOL, kræft eller diabetes melitus type 2.

På muskelskeletområdet har Læsø Kommune tilbuddet GLAD til borgere med knæ- og hofteartrose. Læsø Kommune linker til det regionale tilbud ved Center for digital psykiatri ift. angst og depressionsproblematikker.

Læsø Kommune har i denne valgperiode indført røgfri arbejdstid.

Kommunale akutfunktioner

Akutteamet er den mest udbredte organisering. 48 pct af kommunerne har etableret akutteam, mens 88 pct. af kommunerne har etableret akutpladser.

70 pct. af kommunerne har akutfunktionen som en integreret del af den kommunale sygeplejes organisering.

Almen praksis, hjemmeplejen og den øvrige hjemmesygepleje er de samarbejdspartnere, som efterspørger akutfunktionen mest.

De tre mest efterspurgte indsatser fra akutfunktionens samarbejdspartnere er: sygeplejefaglig udredning eller andre tilsyn/vurderingsopgaver, bed-side diagnostik og "second opinion".

Læsø Kommune har en akutplads. Denne har været anvendt 162 døgn i 2024. Akutpladsen, vil sammen med yderligere aflastpladser, overgå til Region Nordjylland i forbindelse med sundhedsreformen.

Samarbejde m. sygehus om opgaveoverdragelse

Der er en nogenlunde ligelig fordeling mellem kommuner, der har en tovholder eller en målrettet indsats for at understøtte ordningen om 72-timers behandlingsansvar efter hospitalsbehandling og dem, der ikke har dette. I Region Hovedstaden er andelen af kommuner uden tovholder eller målrettet indsats større.

70 pct. af kommunerne mener, at samarbejdet med hospitalsafdelingerne omkring borgere omfattet af 72-timers behandlingsansvar er blevet bedre siden indførelsen den

1. maj 2024, mens 26 pct. af kommunerne mener, at samarbejdet er uændret.

48 pct. af kommunerne mener, at ordningen om 72 timers behandlingsansvar kunne være relevant for nye målgrupper og/eller områder. De områder der nævnes mest, er psykiatrien og socialområdet.

Læsø Kommune har en tovholder på samarbejdet målrettet indsatsen. Opgaven er lokaliseret hos sygeplejefaglig ansvarlig.

Mellemkommunale samarbejder

90 kommuner samarbejder med andre kommuner indenfor en eller flere af de adspurgte områder.

Kommunerne samarbejder i højere grad med andre kommuner inden for genoptræning, forebyggelse og hjælpemidler. Der er sjældnere samarbejde inden for tandpleje og sygepleje. Samarbejdet indebærer ofte områder som Ernæring/kompetenceområdet, hvilket udgør 75 pct.

På ernæringsområdet har Læsø Kommune i en årrække indgået aftale med Regionshospitalet Nordjylland vedrørende køb af vejledning til borgere der deltager i rehabiliteringstilbuddet vedr. kronisk sygdom. Foruden børnesundhedsområdet har Læsø Kommune ikke indgået formelle samarbejder med andre kommuner.

Den kommunale sygepleje

24 pct. af kommunerne har taget opgaver i brug indenfor det forbeholdte virksomhedsområde.

Anlæggelse af katetre gennem urinrøret (96 %), udtagelse af kapillærprøver (83 %) og genanlæggelse af trakealkanyle samt suprapubisk kateter umiddelbart efter fald (70 %) er nogle af de indsatser, som kommunerne i højere grad har taget i brug.

Læsø Kommune har endnu ikke taget opgaver i brug indenfor det forbeholdte virksomhedsområde. Det forventes at ske i forbindelse med implementering af POCT-projektet (forventet start 2. halvår 2025)

Den kommunale ældrepleje

47 pct. af kommunerne har etableret faste teams i hele hjemmeplejen, og 30 pct. har etableret faste teams i dele af hjemmeplejen.

De faste teams bliver først og fremmest kendetegnet af kommunerne ved, at være tværfaglige, 81 pct.

Alle de 75 kommuner med faste teams i hele eller dele af ældreplejen dækker dagtimerne, mens 65 pct. også dækker aftentimerne, og 27 pct. dækker nattetimerne.

De faste teams består i højere grad af social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter (99 pct.) samt sygeplejersker (77 pct.).

Der indgår oftest 8-12 medarbejdere i de faste teams.

Over halvdelen af kommunerne har ikke haft en politisk drøftelse om etablering af lokalplejehjem, hvortil 32 pct. af kommunerne har haft en politisk drøftelse.

2 kommuner har ifølge undersøgelsen planer om at etablere et lokalplejehjem i 2025, hvortil 17 kommuner ikke har planer om at etablere et lokalplejehjem. De resterende har svaret "ved ikke"

Kommunerne oplever flest vanskeligheder med at rekruttere social – og sundhedsassistenter (73 pct.), derefter opleves der også vanskelig med at rekrutterer social – og sundhedshjælpere og sygeplejerske til ældreplejen ca. 40 pct.

I Region Hovedstaden er der størst vanskeligheder med at rekruttere sygeplejersker (66 pct.), hvorimod i Nordjylland og Syddanmark oplever de langt færre vanskeligheder (20 pct.)

Læsø kommune har etableret selv(med-)styrende teams allerede i 2021. Der er ansat social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter, sygeplejersker, pædagoer ligsom visitationen er lokaliseret her. Der arbejdes kontinuert med udvikling af personalets kompetencer og ejerskab på opgavesæt. Fortløbne trivselsmålinger viser klart, at personaletilfredsheden er steget markant efter organisationsændringen.

Specialuddannelsen i borgernær sygepleje

42 pct. af kommunerne har sendt sygeplejersker afsted på specialuddannelsen i borgernær sygepleje. Det er stort fald fra sidste års undersøgelse, hvor 74 pct. havde sendt sygeplejersker afsted på specialuddannelsen i borgernær sygepleje. 45 pct. af disse kommuner oplever, at specialuddannelsen i nogen grad er med til at løfte kompetenceniveauet i kommunen. 58 pct. af kommunerne har ikke sendt sygeplejersker i specialuddannelsen i borgernær sygepleje. 39 pct. mener, at det skyldes, at specialuddannelsen er for omkostningsfuld. Derudover har 42 pct. svaret "Andet" og fået muligheden for at uddybe. Når man læser igennem de åbne besvarelser, kan det udledes at andre kompetenceuddannelse er blevet højere prioriteret blandt andet: Akutuddannelsen, Diplomuddannelsen og APN- Uddannelsen.

De kommuner der har sendt sygeplejersker i specialuddannelsen har ca. halvdelen af dem en plan/strategi for hvor mange sygeplejersker der skal igennem specialuddannelsen.

73 pct. af kommunerne har selv sygeplejersker med specialuddannelsen ansat

Omkring 25 pct. af kommunerne mener at specialuddannelsen i borgernær sygepleje tilvejebringer de kompetencer, som kommunen har behov for.

Læsø Kommune har i forbindelse med budget 2025 fået økonomi til at sende en medarbejder

på uddannelse ultimo 2025. Grundet de falige opgavekrav i dagligdagen, bliver det svært at undvære 1/1 medarbejder.

Forvaltningen har , sammen med flere andre nordjyske kommune, anmodet om at uddannelse opdeles i delmængder, der vil gøre det væsentligt lettere at tilmelde personale til uddannelsen, der vurderes som yderst relevant.

Kompetence

Ældrerådet, Ældre- og Sundhedsudvalget

Indstilling

Forvaltningschef for Ældre og Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Notat vedrørende det nære sundhedsvæsen 2024

Punkt 4: Orientering om projekt omkring om- og nybyggeri Læsø Plejehjem og Poppelhaven

82.06.00-A00-1-25

Sagsfremstilling

Administrationen har igennem de seneste fire år arbejdet konkret med et projekt i forhold til at få renoveret, ombygget og/eller nybyggeri af plejehjemsboliger. Formålet er at få adækvate boliger til brug for borgerne nu og på sigt. På temamøde den 24. marts d.å. præsenterede Ældre- og Sundhedsforvaltningen, i samarbejde med Boligselskabet Nordjylland og Kuben Management, status på projektet.

På mødet vil forvaltningschefen orientere om status samt redegøre for det arbejde, der skal føre frem til beslutning i Kommunalbestyrelsen juni d.å.

Kompetence

Ældrerådet, Ældre- og Sundhedsudvalget

Indstilling

Forvaltningschef for Ældre og Sundhed indstiller,

at orienteringen tages til efterretning

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Læsø plejehjem udviklingsforslag_marts 2025

Byggeri_temamøde Kommunalbestyrelsen